

بدل انترا

(بوستانه اجرتیله برابر)
سنه لکی ۵۰ غروش
آلتی آیلغی ۳۰

نسخه سی ۱ غروشه

سرمه الحظیر
۱۳۰۷

ارارہ قنارہ مطبعہ سی

استانبولده باب عالی چادہ۔
سنده قرہ بت کتبخانہ سی۔
درج ایلین اوراق اعادہ
اولغاز۔

نسخه سی ۱ غروشه

بِحَشِّ نَبِيِّكَ نَالِ بِرِّي نَشْرًا وَلِنُورِ فَنِّي وَإِذْنِي هَفَيْتُكَ غَيْرَةً

355

صيرده هم كندی عوری اوزرنده، همه شمس اطرافده
برحر ك اوزرنده دونديكنی سیدل كمزردن شو صيرده قوه
عن المركزه سبيله محيطك قاربوش، قطارنك باصیق
قاله رق شبه كره شكله كيرمش اولديغنی اكلارزكه كره
ارضك مدور اوله سی ايسته شو ايلك حال مایعت سبيله در،
شو ايلك حالده حرارتك مركزه طوغروا دها زیاده
اولوب محيطك ياولش ياولش سربله كه يوز طوغمی
طبیعیدر .

بناءً عليه، ايلك دهشتلی مازانندن اينجه وقت صوكره
محيط اينجه سربلنديكندن بخار حالده جو هوايه فيرلايان
مواد معدنی كيويه بو محيط اوزرنده نهايت تكلف ايله بهرك
سياره مركز ايلك قشری تشكیل ايديكي فقط بونكده
خور (خير) حالده بولنديني اكلاشيلير .

عجا، حرارت مركزه بك اوقدر ياقينده طورمه
مقاومت ايده سيلن معدنيك تشكیل ايديكي ايلك قشر
رقیق هپ پروزش و دليكسز می قالدی ؟

هيات . . . مركزه كي او آتش دوزخ نشانی
بو يلك اينجه ستره له تسكين قابل اولمايغندن كيدني اورتمكه
چالیشان ايلك قشردن اعتباراً او مدش آفت بك سوك
و خشيت افزا حادثات ايقاع اتمكه باشلادی !

مابعدی وار علی مظفر

مواد طبيعى

مابعد : ۷۶

موسيو «هرنى، Herni» قولرا ميقر و بلربنك
آشايغده بيسان اولان مواد دروننده نه قدر برمدت
ياشادقارنى انيات ايندكن صوكره برچدول ترتيب
و تنظيم ايتشدن :

- سوت ۶ كون
- تره ياغی ۴۷ »
- پنير ۱ »
- باض پنير ۰ »

بو فعاليت عظيم، بو اهترازات دائمه سبيله مؤثرات
وقواء طبيعىه يعنى ضبا، حرارت، الكتريق، مقناطيسيت
وسائر عاداتا يكدركندن اشتقاق صورتيه وجوده كلارك
بونلك افعال و تاثيرات مختلفه سی عناصر اوليهی تركيب
و تشكیل ايلر ایدی .

سياره من عاداتا — محيطي قابلايان بخار مستغنی
اولق اوزره — سحابه لکدن چقارق مرکزی تجمع ایدی،
مواد متعدده بی، بر جوق مرکبات كيويه بی حاوی بر آتش
سیال اولدی .

تکافه میال اولان بالجله اجسامده حرارت فوق
العاده حصولی مثبت اولديغندن بو حال بك طبيعى ایدی،
سحابه بی تجمع سوق ایدن جاذبه قانونی سبيله ذرئک
اهترازاتی مؤثرات طبيعىه بی توليد بو قوتلرکده عناصر
اوليهی تشكیل ايديکني سويله ميشيدک .

فی الحقیقه، اساس مسئله شو ايلك تحصيل ايله بن عناصر
اوليه دركه، بالجله احجار بونلردن مرکبدن .

مواد كيويه بك، اجسام بسطه بك يكدركيله اولان
ترکیبات مختلفه لری، مولدالار، مولدالجوضه، نجم، آتوت،
سودوم، قالسسيوم، سيليسيوم، آلومينوم، مغزوم کی
عناصر اوليه بك يكدركيله امتزاجلری هر شئك حصوله
بادی اولمشدر .

مولدالجوضه لر، مولدالار، سودوملر سبيله شديد
بريانفين حکم فرما اولور، مواد مذابه تخريله بولولر
صورته هوايه فيرلاير، قورق آلاور، خشيت افزا اشتعا
لات، مظلم دومانلر آره سنده شعله فشان اولور، دهاش،
جانخراش کورولتيلر ايشيديلور ایدی .

بولوط صورته اوجان انجره بال تکائف آتئين
بر حالده ياغاز، فقط سطح کرده طوره ميوب يت بخار اولور
اوجار، مواد جديده تشكیل ايلر ایدی .

احوال ابتدایيه ايسته بويله مجادلات و مبارزات مدهشه
اينجده جريان ايله دی .

بو مایمك، بويله مجادلات مدهشه معروض اولديغی

ونما بوله بیلیرسده درجه حرارت ۱۷ ° نك تحتہ كلفه اوقت نشو ونما خاصه سی غائب ایدر .

یوسوت میقروبی يك چاپوق اولدورور . اندن صوكره میقروبك زیراتنك حیات صاحبی اولمه به جفنی وارقی بوصورله سرائی ازاله جفنی ینه معلم « قوخ » اثبات اتمشدر .

الحاصل معلم قوخ شو . بلای عظیمه نه وجه ایله برندیبر مؤثر ك اجرا اولمسه سی . ونه كی علاج لرك قارشلیق اوله رق قوللا تله سی میدانه قویقدن صوكره حیوانانده دخی قولرانك حصوله كله بيله جكنه دار خیلی زمان بری تدقیقات اجرا اتمكده بولنمشدر .

موسبو « نیقاتی . Nicati » و « ریتس . Rietsch » نامنده كی ذائل مار سلباده ریخی دغه اوله رق قولرا مایه نی بر كویكك ، و یاخود هندستانه مخصوص اولان كوچوك طوموزلردن رینك « معاء اتی عشرینه Duodenum » شریفه ایدكدرنده يك كوزل موفقیات حاصل ایله مش اولدقاری سوبیلورلر .

بر آز مدت صوكره دوقدور « بوش قونتن Bochefontaine » قولرا به طوئش لاردن رینك مواد غاطه سی كوچوك كوچوك بوورالایوب حب شكله وضع وبو حیلردن بر قاج عدد بوغش ایشه در نتیجه و خیمه سوزك بر آز آجیقیه سی قولرا به — دسترس اولامشدر .

شو حال ایله عصاره معدویه نك حامضیتی باسیلر اوزرنه بر تاثیر شدید اجرا ایدره ك میقرو برك قوتلری تنقیص ایدیکنی و بلكه هیچ یوق برحاله كتیردیكنی اثبات ایدینور . اكر عصاره معدویه مقدار كتیر صو ایله قاریشتمش بولنور ، یعنی صو واسطه سیله عصاره نك حامضیتی اكسیلش اولور ایشه او وقت میقرو برك ه برینك برر آرسلان کسبله جكنده سوله مكدن كری طور میور . بوندن باشقه قولرا مایه نی تحت الجلد هر هانگی بر آدمه شریفه ایلش اولسه او آدمك قولرا اعراضدن هیچ برنی ابراز اتمه به جكنی اولکی تجربه لرینه علاوه سوبیلور . (دوقدور بوش فونتن)

سوروققه ۲ *

میقروبلر انسانك مواد غاطه سنده بولنور . معلوم اولدنی وجه ایله مواد غاطه غشاء مخاطی معاشیه نك تحویلدن حصوله كایر . بشره مخاطیه نك تقلسندن غدیدات معاشیه بولنش وقط بول وقته مشاهده اولنمامشدر . قولرا میقروبی عملیاتخانه لرده استعمال اولان كافه وساطه Milieux نشو ونما بوله بیلیر . []

« ژملائین پتون . Jélatine-peptone » اوزرنده یکریمی درت ساعت ظرفنده ضیائی کسر ایدیجی مدور بریفین وبویغنی قابل تنج بردارنك قابلاش اولدنی کورولور . بونك اوزرنسه ژملائین اریدیکه نومه سی غیر منظم بر حال کسب ایدر . ایسته ، بوزمانده سطحنده برطاقم حلیات پیدا اولور . شو حاللری متعاقب ژملائینك انکماش اتمه سیله خونی شكلنده برابوقلق ظهوره كایر . وجه علویسی دخی هواچه جکی ایله اشغال اولنمش بولنور .

پتونیزه اولمش « Agar » اوزرنده میقروبلر بر جوق زمان محافظه اولنور . بونلر محدود رهت الدینی کبی بیاض بر نكده كورونورلر . لیکن بالاخره اختیار لادقرنده سطحنده كی حلیاتله برابر سغابی برنك الیرلر . « پالماسی . La pomme De terre » اوزرنده « قوخ » ك باسیل بیاض بردار ایله احاطه اولنمش استر پارلاق بر طبقه مسطحه خالنده بولنور .

شومیقروبك ایصالتمش بر اوزرنده زیراتی اكه بيله جکی قوخ طرفدن اثبات ایلش واستیلای مرض زمانده اولدن قوللائینان زیرله مرضك سرائت ایتیمسی اوابائی برقات دها قویولشدرمشدر .

« باب . Babes » نامنده بذات قوماباسیلوسى اكك ویشیر كی مواد اوزرنده یتشدرمش وحتی میوه لرك عصاره لرنده دخی یتشدرمه موقق اولدنی سوله مشدر . قولرا میقروبی (۳۰) دن (۱۰) حرارنده نشو

[*] Milieux لغتی بوراده وساطه دیه ترجمه اولمش فقط معنای حقیقی عملیاتخانه لدر میقرو برك نشو ونما سی ایچون قوللائیلان مایعات مندی بی اكك قده بولنمشدر .

ایشته، بوماده اوزرینه دو قور ترویه سار تالیف ایتمش اولدینی کتابنده شو سوزلی سویلور:

« وروسلی قوتلندرمک ایچون اولاً هندستانک بر نوع کوچوک طوموزندن . بعدہ کوکر چینک آنلری کچیرمک لازمدر . اولمش کوکر چینک قانی بر چوق میقرو بلری حاوی اولدیندن آنکده خاصه وروسلی هر حالده تزیاید ایلهمش بولنه جفی شہدن ازادہدر . »

« نشو و نما بولمش میقرو بلر یکری دقیقه قدر ۱۲۰۰ درجه حرارتده تسخین اوله جق اولور ایسه میقرو بلرک و حتی بزیراتک بیسله محو و تلف اولدینی کورولور . بونکله برابر بر ماده سیمیه باقی قالدیرک اوده نکثر ایتمش وروسه مقابل بر تلفیج خدمتی ایفاده ایلده بیلیر . »

« قوخ » ک ویریبونی غائر نهری دنلارلنده بوندن باشقه مواد غاطله ایلہ افساد اولمش را کدصولردہ بولمشدہ . فقط اکثریتله هند و یا عربستاندن کلن یولچیلر ایلہ نقل اولدینی میدان ثبوتہ وارمشدہ .

موسو « دوقلو Ducloux » کونشک میقرو بلری محو ایتمک و بوجالده هوای نسیمک میقربلرہ سواغ خدمتی کورده مسہبکچی سویلور ، اعدامہ ایدور ، شو ادعاسنه ضمیمہ اولوق اوزرہ بالعکس میقرو بلرک اشیا ی تجاریہ دنکیرلرہ نقل اولدینی و هم کولکلی . هم رطوبتی اولان کی انبارلرین طوبالانش صولر دروننده بولندینی و بونک اوزرینہ کی بر محله باناشوب یوکی بوشالتدینی ائساده باسیلرک ائتمشاز ائتمک باشلادینی بیلدیرور .

حسین خیری

میتونک

اعتراف

ع . بک اویمه یوردی : فکری اشغال ابدن بر خیال . حیات عاشقانه سنی تیج ایلہ مشدی !
یا ناغلتک اوزرینہ کینه افق اوزاعش یاتیردی .
کجهنک سکوت غریبانہ سی آه سنده طاتی ، بک آهنگدار

۱۸۸۴ سنه سنده قوماباسلوس باقتری صنفک هانکینسه عابد اوله بیله جکچی مطالعه ایدرکن « Pernospora » به تبدل ایتمکینی مشهور دو قور « فرانی Ferrani » مشاهده ائمشدر . آنک اوزرینہ اکا « پرونوسپورا بارسنه نونی Prenospora Barcenoni » ، یا خود « فرانی Ferrani » نامی ویرمشدہ .

کر چه دو قور « فرانی » بر تلفیج اصولی ترتیب ایتمش ایسده ترتیب ایتمش اولدینی باصول « Pernospora » کی تیجیه سز قالمشدر . شو تلفیج تجربه سنی متعاقب بر چوق مؤلفر ویرکول شکلنده بولان بو باسیلک عجبا مرض بالذات می و یا افزائی واسطه بیله می . یا خود سموم کی تأثیر ایدرک می وجوده کتیردیگنه دار اوزون اوزادی به نظریات بیان ائتمشدر :

« پوشه Pouchet » نامندہ کی طیب قولر ایلہ دوچار اولمشرک مواد غاطله بونک درجه نهاییه زهرلی بر ماده اولدینی بیان ائتمکدهدر .

« ویللیه Villier » دخی هندستانه مخصوص اولان کوچوک طوموزلری زهر ایلہ بک و نهایت اولوملرینہ سببت ویرہ جک قدر بر شبه قلوبدن دم اورمقدهدر .

موسو « غوثیه Gauthier » ده منشور شکلیده تیلر ایدوب صوده قابل حل اولان « potomaine » [۲] نامندہ بر ماده به موفق اولمش و میقرو بک ماده سیمی سنی حصوله کتیرمک سبب اشبو جسم اولدینی فرض وطن ائتمکده بولمشدہ .

شمعی به قدر قولر ایلہ قازیشلیق اولوق اوزرہ بر تلفیج بولنمأمشدہ . زیرا بو بر مرضدرک کنیدیستده مساعدہ و معافیت مختصره ایلہ مقابلہ ائتمک خاصه سنی یوقدر .

« گامالیا Gamaleia » اکثریا وروس قولر ایلنک قوت و یا ضعف کسب ائتمه انسانک اقتدار ی بولندینی اثبات ائتمک موفق اولمشدر .

[۲] نمش و قوقش ات اوزرینده حصوله کلن بر ماده .